

Vorst (arr. Brussel) 0.248.

1. az dē ke.kərə - zē.n - emē zē sXrik
2. ma.ənē kaməru.ət ez dē blumē gōŋ wu.tər gē.vē
3. na. spinē zē nēmi as mē mafē.nē
4. gru.vən es lastəX wərək
5. əp da.əm by:t krē.igē zē bēsXymēld bry:t
6. dē sXra.nwərəkər ē. nē splintər in zamē vijər
7. dē sXipər lēktē zēn lypən af
8. in da fabrik es niks tē zē.n
9. kum ē. ma kint'
10. bu.s tapt ɔns fe.r pintē be: | piŋkəs |
11. brijd ɔns twi. kilō krē.kē | krikskəs (=drank) |
12. zēmē gəva.əvənət - dra. le.tərs wa.ən u.ətXē
druŋkē
13. ē dra.əgdē nu ma. mē nē stək
14. kēm zēnē kne.n gəzē.n
15. vastənu.vət wət ni fē.l nēmi gəvət'
16. kseŋ kɔntentak mē ʌ:lē ni mē.gəgu.n za.ən
17. kēməkikət ni Xədu.n zēnē juŋ
18. da.n: de. du. afkumt'
19. nē spinəkup - nē spinəkup - ən ələfmu.ən -
20. ən muif - sXrik - ən wa: - ən u:X - nē vās - of :
nē vāst (meest) - nē papi'jō. -
21. da.nē kadē. dē.ide gi.ələ wē.rəlt fēXtē
22. ksal a pē.rliŋē gē.vē
23. iŋəlantu fā:l a: by.tən afbrē.kē
24. ējē. fan zē lē.vē nē ki nēm bē:t Xat
25. gē.f ma twi. bri:ə sti:(ə)nē - bri.ər - dē bri:ətstē
26. da mɔnyment stu.tu nēmi
27. da.ə man ē.d ə lē.vē gələk as nē gry.tən i:ər
28. lysif.ər ez in dən ē.məl ni Xəble.vē
29. dē sXə.udkindərə - of : kadē.ə - zēn mi tē mi.stər
nō dē zi: gəwē.st
30. kan təX ni kōmē vāi dak Xəri.d bēn
31. dē bi.stē drijkē gē.rē la.əzəmē:l | la.əzəmē:lpap |
32. ē. kani Xu.n wərəkē - zēŋ kē:l dō: si.
33. stək nē ki nē stē:l in da.əm basēm | bastəl |
34. nē.jē mētē kē.gəls - of : kē.gələ wētər nēmi gəspelt
35. ē.ila kēm al twi ki:rən əp a gəro:pē
36. dē pē.r es ni ra.əp - du zit nōg ə wy:t buntfən in -
of : nōX nē wytē sti.n in
37. zē zan wēX nō tfelt
38. zē.tēm i:st sa gēlʏ ʌlpen əpdo:n
39. ē zal ny:t ni fē.r gun
40. zēs delft fan ʌi mēləkwa.ət
41. dē man mō: san vra. bēsXermē
42. in dē sXeldē zwymən ēs danzərə:is - of : Xəvu.ərlek
(veroud.)
43. ejestraf umdatēm stērk es - of : fōrsən ē.t
44. wa.ələ mō:tē delftu van emē - ən ga.ələ dandər
ələft
45. ʌlp nē ki da bēdēn əpafē
46. ɔnzē mafər esy vət az ə vərəkē
47. zē sprinjē vėjēt fē.stē əp ən wēdin
48. dən əvənē.r - nēm by:əm
49. dud i.stē vē.nstər is to:.
50. tʃəgintē klēpē vi dē vrō.gəmis - dy.Xmis -
tlōf - of : dē vespər
51. ən spra. - da.rē van dē vāsē - ...
52. dē saldu.tən emē dej vra. ʌju.r afXəsne.ə
53. za vu.ər (plat) - za pupa ē.d əm zēs ju.r lu.tē
nō tsXə:ul gun
54. kēmədēm afXərəjē zu lu.t nōstwu.tər tē gun
55. bli.kē kōjē zē.dē ni fā:l nōst ē.
56. jē.rē potē zēni fā:l wēt
57. dən ə:uvē - nē pu.əl - dē bakpu.əl -
58. in mi:st est nōX tē kō.ət fi mitēm bal tē spē.lē
59. dē.i buzē.i - of (soms) : dē.i kē.es Xēfd ... -
gēfdē klē:r liXt ē
60. ē trūk mētē jē.ət fan tpi:ət
61. in da.ə ta.ət kwamdē ga.ələn ē. ələ ju.rē nō
dē kērəmis
62. dē pu.tər za. dad ɔns i:r vōlmōkt es
63. gē zu.Xt mē wēl mō gē sprēktē tē.gē ma.mi
64. dē zwōlmē zylē gun wē.ikōmē
65. gōjē vandū.X mētē ku.tē ni spē.lē
66. ē.tē zy.k Xē.rē kē.əs
67. zēnē mōtā:r estykēt - of : kapōt - ē. lē.istil
68. tēs nē wērəmən dāXəwē.st - ən tēs nē zō.tən
u.vət
69. da mēnēkē lyp bērvuif - of : lypt əp sēm
bly.tē vō.tē
70. du ez əm best in dē krō.ək
71. kwa datē faktā:r nēm brē.f brōXt
72. kēm pa.ən ə mēn st
73. kan mē Xin dwarzē mē.nsən (zegsm. 1) -
māensən (2) um
74. nu. dē vē.rē spanēmē tpi:ət in dē nō:vē kē.r
75. kēm əwā katšē - va vā. dē nō:n ʌl
76. dē zō:un van dē kl.iniŋk ez uk saldu.t Xəwē.st
77. wētē ga. ginēm bō:uXmu.kər wy.nē
78. dēj rō:uzən emē lanjē stē.ikərs
79. kXəly.vər gi wō:ut fan
80. tkinēkē was dy:t fēi daset kōstē dy.əpē
81. zan y.əgən ən zēn y.ərē ly.(ə)pē
82. əi dōXtərken es mē ə kārfkənō dēm bōs Xun
frambwa.zē trēkē
83. du es nē spēt fan dēi li:r
84. ē zētē zan strō:ut ə:upē
85. tfo:k sōXt ni andəš as Xelt ən ra.əkdum
86. ʌ.lē mōnt ēs dry.əX fan dən dāst'
87. da.ə wēX lyp krym - tēs ʌlum nōstu
88. ikōXt fē dē kla.nē - ə truməlke
89. dēm buk es Xēstarvē van əŋ kast in tē slike
90. za lē.kē was kat ən gō:t
91. in dē lumertē - ez əŋ best
92. nē sXē.tər mō: Xō: kynē zē.n | lunjē |
93. zy.k nē ki nō mē.nən o:t
94. kwē.i ni wu dakəm:ō: Xōŋ zō:kē
95. nē kō:lə kēldər es Xō: fē tʃe.
96. kmust əsēblo:trinjē vē tē vərstrafē -
| vərklō:kē |
97. kmō:d i.stfojər in dē stal vō:rē
98. mēm brō.i was mō.əX
99. dē mēlkbo:r dō: nē gry.tən to:r
100. da bō:utərmēlk ez dyn ən zō:r - stō:tər
əm:ē wē.i
101. mē zōŋ da.ə pyt kynē vylən əp ən ø:r
102. ejēz əp sēn plōf - ən pu:nt -

103. ε. kum nyt Xinə mənətə lut
 104. in itlə zen ər bərgə de. vø: spa:və | ook : ve: |
 105. tɛ.də ga dɔ ɔp dɛ.və
 106. im by.(ə)m ɛmə zə styk fan də brygə gəvɛ:t'
 107. gə mud ɔns fl.ələ nə ki kɔmə kl.ərɔ
 108. ejɛs fa l.əvə gəkɔmə mɛ ən goɔj bɔzə gɛlt
 109. dɛi dɔ.i ɛs fam bl.ikənɔ.ɔt Xəmɔkt'
 110. ən gətrɔ.ɔdɛ vɾa. mo: kynənɔ.ɛjə
 111. kɛm e. gɛst Xəzɔ.ət' - mɔ twas Xi goɔ. su.ət
 112. dɛm brɔ.vər zɛ.tat nɔX tɔ de.r ɛs fi tɔ bɔ:və
 113. bakə - iX bak - ga. bakt' - ɛ. bakt' - baktɛ. -
 wa.ələ bakə - iX baktə - ga. baktə - ɛ. baktə -
 wa. baktə - wɛmə gəbakə
 114. be.ən - iX be. - ga. bit' - ɛ.bit' - wa.ələ bi.ə -
 bi.ə wə - iX boɔj - kɛm gəbɔjə - bɔ.idə zə uk
 115. tɛz ə klɑ:n mɔ tɛz ə fa.ən
 116. gə kynd e. a.rə kra.əgən ɔp də mɛt
 117. ejɛ. Xəzɛ.tatən ɔp ma. zal pa:zə
 118. tma:sə za. datəm gɛlɑ.ək a
 119. du wu.rə va.əf pɾɑ.əzə
 120. ɔndər da.n a.əkəmby.m ligən dər vɔ:l i.kɛlkəs
 121. twu.tər zal gun zɔjə - tsɔid al -
 122. ət y. ɛs nɔXrɔ.n - tɛs nɔX mɔ zyst Xəmɔ.ət
 123. majɔnɛ.s mu.kə zə mitən dɔjər van ən a:r
 124. da byməkə zal dɔ moɔjɛlɑ.əkynə groɔjə
 125. dɛ pasty:r ɛ. Xɔɔjə wa.ən
 126. dɛ dɔjən ɛmən ɔns ɔ.ɔt ɔ.əʃ afXəbrant
 127. ət mɛlk sprɔət ɔ.ətən l.ər van dɛ koɔj
 128. dɛ kɔstər lɔ.it fi dɛ krɔ.əsprɔsɛsə
 129. dɛ by.mə - of : dɛ bɛrə - van dɛ (kru)wu.əgɛl
 by.əgə van tXəwiXt
 130. zɛ.ikərə mɛnsə snytən ɛt ɔp
 131. zɛmən ɛm blɔ.ɔt ɛn zwɛt Xɛslu.gə
 132. dɛ sɔ.ɔʃ ɛz əwa flɑ.
 133. dɛ sni. lɛ.tik
 134. tɛʃ ən i.vɛgɛt lɛ.n dak a nɔXɛzɛ.n ɛm
 135. nɔjɔr.wɛt na. ən gi.əl nɔjə stat
 136. doɔ.n - iX doɔ.nɛt - ga. dudɛt - ɛ doɔ.dɛt - wɛ
 doɔ.nɛt - ga.ələ dytɛt' - zə doɔ.nɛt - iX dɛ.iɛt -
 ga. dɛ.ət - ɛ. dɛ.iɛt - wɛ dɛ.iɛnɛt - ga.ələ dɛ.iɛt -
 zə dɛ.iɛnɛt - dɛ.i kiX da - dad ɛ.i ət mu dɛ.i -
 da sɔ.lɛt mu dɛ.ə
 137. dy.pə - ə dy.pkli:t - dɛ dy.pfɔnt
 138. dɔsə - ɛ. dɔst - ɛ. dɔstə - ejɛ. Xɛdɔst
 139. binə - iX bin - gə bint - ɛ. bint - wɛ binə - zə
 binə ga.ələ bint' - bint ɛ. - bont ɛ. - kɛm gəbunə
 140. *Locale landmaten : hier onbekend.*
 141. *Waternamen : dɛ mu.ləbɛ.k (Maalbeek).*

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is vɔst

De inwoner heet nɔ vɔstɔnɛ.r

Bijnaam. Kinderen zeggen soms schertsend : nɔ vɔst (cfr. teksten n^r 20).

Aantal inwoners op 1-12-34 : 42.581.

Taaltoestand. De oorspronkelijke kern waar de kerk en het gemeentehuis zich bevinden heet **bənɛ.jəvɔst** (*Beneden-Vorst*). De grootsteedsche wijken, die palen aan St.-Gilles en Ukkel heeten **boɔ.vəvɔst** (*Boven-Vorst*). Tusschen beide deelen heeft men **də pɔ.dɛlytrɛ** (*Pont de Luttre*). Afzonderlijke kleine wijken zijn : **dən dre.s** (*Dries, in de richting Ruisbroek*) en **tfɔntantjə** (*Het Fonteintje ; in de richting Ukkel-Stalle*). In *Beneden-Vorst* en den *Dries* hoort men nog enkele „verouderde” uitdrukkingen als **nəm bɔ.u** (elders **nəm bɔ.utɛram**) en **sXi.ər** (= *schaar*) elders **ən sXɛ.ər**.

De werklieden en de middenstand spreken nog Vlaamsch, vooral binnenshuis. In de straten hoort men Fransch en Vlaamsch. De voertaal in al de scholen is het Fransch. Deze gemeente kende in enkele jaren een geweldige uitbreiding. Nieuwe wijken rezen op als uit den grond. Dit is te wijten aan de locale nijverheid, aan de nabijheid van Brussel. Talrijke Walen en inwoners uit de Brusselsche agglomeratie kwamen zich hier vestigen (vooral : bedienden, beambten, ingenieurs, geneesheeren, advocaten, fabrikanten, enz.) en vormen de toonaangevende kringen van de gemeente. De vroegere bevolking, die overwegend Vlaamsch was, liet zich heelemaal overrompelen. Vorst gaat met rassche schreden de volledige verfransching te gemoet. De Vlaamsche inwijking was en blijft vrij sterk (vooral : werklieden, ambachtshui, winkeliers).

Langs den kant van Ruisbroek wonen hier en daar nog groentenkweekers.

Vorst heeft een zeer belangrijke nijverheid : talrijke schoen- en metaalfabrieken, zeepziederij „Sunlight”, bierbrouwerij „Wielemans” enz., enz.

Veel werklieden komen van elders hier werken ; ook zijn er veel inwoners, die dagelijks gaan werken in een of andere gemeente van de agglomeratie.

Zeglieden. 1. Duthoo ; 18 j. ; leerling aan het Athenaeum te Vorst ; hier geboren ; V. van Lange-mark (W. VI.) ; M. van hier ; heeft hier steeds verbleven ; spreekt thuis Vlaamsch (= dialect).

2. Van de Sande ; 16 j. ; loodgieter ; hier geboren ; grootgebracht bij oom en tante (beiden van hier) ; spreekt gewoonlijk dialect.